

Sygn. akt I A Ca 103/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jarosław Marek Kamiński (spr.)
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska SA Marek Szymanowski
Protokolant	:	Sylwia Radek - Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **L. K.**

przeciwko (...) **N. S. F. I. Z. w. W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji **pozwanego**

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 18 grudnia 2012 r. sygn. akt I C 426/12

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu instancji odwoławczej.**

UZASADNIENIE

Powód L. K., w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu (...) N. S. F. I. Z. w. W., wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 listopada 2005 r., sygn. akt I C 68/04, wydanego na skutek wniesienia zarzutów do nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 września 2003 r., sygn. akt I Nc 291/03, co do obowiązku zapłaty na rzecz pozwanego, na którego przeszło uprawnienie wierzyciela Banku (...) S.A w W..

W uzasadnieniu podniósł, iż podstawą nadania klauzuli wykonalności na rzecz pozwanego był art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych, uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r., sygn. akt P 1/2010 w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych

funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, za niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto wskazał, że udzielając poręczenia za zobowiązania kredytowe (...) spółki z o.o. działał jako konsument, zaś pozwany fundusz nie przedłożył umowy nabycia od Banku (...) S.A. wierzytelności wobec spółki (...), która to wierzytelność została zabezpieczona poręczeniem cywilnym powoda. Pozwany przedstawił jedynie wyciąg z ksiąg rachunkowych, który po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 11 lipca 2011 r. nie stanowi już dokumentu urzędowego.

W toku postępowania powód doprecyzował podstawę żądania pozwu, potwierdzając, iż jest nią brak umowy nabycia wierzytelności od (...) S.A. i fakt, że – w ocenie powoda – wierzytelność ta nie została skutecznie zbyta na rzecz pozwanego.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że powodowi nie przysługuje środek obrony w postaci powództwa przeciwegzekucyjnego, gdyż nie może ono zmierzać do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem, albowiem jego celem jest pozbawienie tytułu wykonawczego, a nie podważanie treści orzeczenia sądowego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. W ocenie pozwanego, w niniejszej sprawie nie zachodziła żadna przesłanka, wskazana w art. 840 § 1 k.p.c., która mogłaby stanowić podstawę takiego powództwa.

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie pozbawił wykonalności w stosunku do powoda tytuł wykonawczy, obejmujący wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie I C 68/04 wraz z klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie I Co 47/09 w zakresie wykonalności wobec pozwanego, nadanej wyżej wymienionym postanowieniem oraz orzekł o kosztach procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i ocenę prawną:

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy rozważał kwestię, czy powodowi, z uwagi na treść żądania i wskazaną podstawę kwestionowania tytułu wykonawczego, przysługują – co do zasady – środki z art. 840 k.p.c., jeśli mogłoby to być przedmiotem rozpoznania przynajmniej hipotetycznie w ramach zarzutu w toku postępowania klauzulowego. W tym kontekście przyznał, iż generalnie zarzuty dotyczące nadania klauzuli wykonalności nie powinny pokrywać się z zarzutami możliwymi do podniesienia w zażaleniu na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności (art. 795 k.p.c.). Przy przejściu uprawnień, o którym mowa w art. 788 k.p.c., przejście to winno być stwierdzone dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Zwrócił przy tym uwagę, że w postępowaniu klauzulowym nie bada się jednak, czy czynność stwierdzona dokumentem, z którego wynika przejście uprawnienia lub obowiązku, była np. ważna, bądź czy faktycznie zaistniała, jeśli dołączony dokument spełnia wymogi art. 788 k.p.c.

Mając na uwadze, że w niniejszej sprawie powód w istocie rzeczy kwestionował przejście uprawnienia na pozwanego, mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście, uznał, że tym samym zaprzeczył on zdarzeniu, na podstawie którego oparto wydanie klauzuli wykonalności, co wypełnia przesłankę powództwa przeciwegzekucyjnego, określoną w art. 840 § 1 k.p.c. Podzielając zaś pogląd prawny, wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012 r. w sprawie II CSK 760/11, Sąd Okręgowy przyjął, że przejście uprawnienia lub obowiązku, stanowiące „zdarzenie”, o którym mowa w art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c., może być przedmiotem badania zarówno w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności, jak i w ramach powództwa opozycyjnego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie powód wypełnił kryterium podmiotowe i przedmiotowe definicji konsumenta (art. 22 § 1 k.c.), bowiem znalazł się w sytuacji prawnej, mającej wywołać skutek prawny w jego relacji z przedsiębiorcą, a ta czynność nie była bezpośrednio związana z prowadzoną przez tę osobę działalnością gospodarczą lub zawodową. Tym samym do sytuacji prawnej powoda odnosi się wprost treść rozstrzygnięcia wspomnianego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Nadto zauważył, że w sytuacji procesowej, w której pozwany – wobec konsekwentnego kwestionowania przejścia na niego uprawnień – przejścia tego nie starał się wykazać innymi dowodami, niż wyciągiem ze swych ksiąg, który

utracił przymiot dokumentu urzędowego, sytuacja powoda, będącego poręczycielem, jest o tyle niekorzystna, że nie ma on w istocie żadnych środków dowodowych, aby wykazać okoliczność polegającą na braku przejścia uprawnienia na następcę.

Jakkolwiek tzw. fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów z faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną, to jednak trudno w tej konkretnej sytuacji wskazać dowody, które – wobec takiej, a nie innej postawy procesowej pozwanego – miałyby brak przejścia wierzytelności, wynikającej z sądowego orzeczenia, udokumentować. To bowiem pozwany posiada w tym zakresie wiedzę i co więcej – dowody na tę okoliczność, które mogą być poddane skutecznej weryfikacji, brak zaś inicjatywy w tym zakresie nie może obciążać dłużnika, realizującego prawo z art. 840 k.p.c.

Reasumując podkreślił, że sformułowanie pkt. I wyroku akcentuje to, iż pozbawiono wykonalności tytuł wykonawczy w takim zakresie, jaki wynika z faktu nadania klauzuli na rzecz następcy prawnego i dotyczy ono osoby powoda w płaszczyźnie jedynie wierzytelności, która mogłaby być egzekwowana przez pozwanego. Orzeczenie nie dotyczy natomiast wykonalności wyroku jako takiego w całości i na rzecz (...).

Powyższy wyrok pozwany zaskarżył w całości apelacją i zarzucił mu:

a) nierozpoznanie istoty sprawy polegającej na naruszeniu art. 840 § 1 pkt 1) i 2) k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że żądanie powództwa jest oparte na materialnoprawnej podstawie, polegającej na nadaniu klauzuli wykonalności w oparciu o dokument nie mający charakteru dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 788 k.p.c., przy jednoczesnym braku wykazania nabycia przez pozwanego wierzytelności wobec powoda (dłużnika) i nieprzedłożeniu umowy cesji wierzytelności w postępowaniu klauzulowym, podczas gdy celem powództwa opozycyjnego – jako środka merytorycznej obrony dłużnika – jest zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych – podstawach wymienionych w pkt 1-3 przepisu art. 840 k.p.c., co należy odróżnić od trafności samego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, które mogło być przedmiotem postępowania zażaleniewego;

b) nierozpoznanie istoty sprawy, polegającej na naruszeniu art. 795 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zakresu kognicji sądu i procedowanie poza zakresem przedmiotowym powództwa, w zakresie jakim Sąd uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z 24 marca 2009 r. o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela i zaprzeczenie w ten sposób istocie powództwa przeciwegzekucyjnego jakim jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, podczas gdy de facto zaskarżony wyrok jest w dalszym ciągu wykonalny, albowiem poza zakresem kognicji Sądu I instancji pozostała ocena wykonalności wyroku jako takiego i obowiązku nim stwierdzonego (str. 11 uzasadnienia);

c) naruszenie art. 840 § 1 pkt 1) k.p.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego 11 lipca 2011 r., powodujący utratę mocy obowiązującej przepisu art. 194 ustawy z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. 2004 nr 146 poz. 1546 ze zm., zwanej dalej: u.f.i.), na podstawie którego nadana została klauzula wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela w trybie art. 788 k.p.c., stanowi podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego, podczas gdy dłużnik może powoływać się w pozwie na zdarzenia, które zaszły przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, jak również na zdarzenia zaistniałe pomiędzy powstaniem tytułu egzekucyjnego a nadaniem temu tytułowi klauzuli wykonalności, a takowym „zdarzeniem” nie jest powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 lipca 2011 r.;

d) naruszenie art. 840 § 1 k.p.c. in fine poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na wydaniu zaskarżonego wyroku wyłącznie w oparciu o trafność samego postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie z 24 marca 2009 r. o nadaniu klauzuli wykonalności, podczas gdy powództwo opozycyjne nie ma na celu odniesienia się do trafności samego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności i zmierzać do uchylecia klauzuli wykonalności, lecz powinno

odnosić się do powstania, ustania lub zmiany stosunku prawnego stwierdzonego tytułem wykonawczym, a zaskarżony wyrok nie ma charakteru prawnokształtującego;

e) naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. poprzez orzekanie przez Sąd I instancji w przedmiocie tego, co zostało już prawomocnie rozstrzygnięte postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z 24 marca 2009 r. o nadaniu klauzuli wykonalności na następcę prawnego;

f) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania, polegającej na pozbawieniu wykonalności zaskarżonym wyrokiem postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego, co stanowi zaprzeczenie uzasadnienia wyroku (str. 11), w którym Sąd stwierdził że orzeczenie nie dotyczy wykonalności wyroku jako takiego i obowiązku (należności pieniężnej) nim stwierdzonego, podczas gdy istota powództwa przeciwegzekucyjnego właśnie polega na sformułowaniu orzeczenia prawnokształtującego i wywierającego skutek w postaci powstania, ustania lub zmiany stosunku prawnego stwierdzonego tytułem wykonawczym;

g) art. 843 § 3 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że dodatkowy zarzut sformułowany przez powoda polegający na niewykazaniu przez wierzyciela przejścia uprawnień w postaci braku umowy przelewu wierzytelności, nie stanowi zarzutu, który winien zostać pominięty jako spóźniony, podczas gdy został on podniesiony w późniejszym stadium postępowania i wbrew stanowisku Sądu, nie stanowił doprecyzowania żądania pozwu, lecz nowy, samoistny zarzut, sformułowany już po przedstawieniu stanowiska pozwanego w odpowiedzi na pozew;

h) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku polegającej na niewskazaniu przepisu prawa, który był podstawą rozstrzygnięcia, tj. czy podstawę prawną stanowił przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. czy 840 § 1 pkt 2 k.p.c., co ma kapitalne znaczenie dla przesłanek wytoczenia powództwa opozycyjnego.

W oparciu o powyższe zarzuty, wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania za I instancję według norm przepisanych,

2) zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych,

ewentualnie, w wypadku uznania, iż zachodzi okoliczność przewidziana w art. 386 § 4 k.p.c., tj. nierozpoznanie przez Sąd I instancji istoty sprawy, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Olsztynie wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie znajduje uzasadnienia.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu Okręgowego, stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku.

W niniejszej sprawie wymaga rozważenia przede wszystkim, czy powód, któremu bezspornie przysługiwało zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie I Co 47/09 o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz pozwanego, mógł skorzystać z powództwa przewidzianego w art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. w sytuacji, gdy kwestionował przejście obowiązku, mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W tym kontekście należy podkreślić, że z samej funkcji postępowania klauzulowego – jako mającego zasadniczo charakter wyłącznie formalny – wynika, iż służy ono przede wszystkim ustaleniu, czy z proceduralnego punktu widzenia dany tytuł egzekucyjny może być podstawą wszczęcia i prowadzenia egzekucji sądowej. Pozostałe funkcje

tego postępowania dotyczące badania zagadnień materialnoprawnych, takich między innymi, jak ustalenie następstwa prawnego, mają charakter subsydiarny, gdyż zostały włączone do postępowania klauzulowego w celu przyspieszenia postępowania i nie odsyłania wierzyciela na drogę postępowania rozpoznawczego w razie konieczności zbadania zagadnień nieskomplikowanych.

Zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c. okoliczności określone w hipotezie tego przepisu i warunkujące możliwość nadania klauzuli wykonalności w tym trybie, mogą być wykazane w postępowaniu klauzulowym jedynie za pomocą dowodu z dokumentu urzędowego lub dowodu z dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Wymienione ograniczenia dowodowe wynikają właśnie z faktu, że zasadniczą funkcją tego postępowania nie jest badanie kwestii materialnoprawnych. Dlatego też w postępowaniu klauzulowym nie bada się, czy czynność stwierdzona dokumentem, z którego wynika przejście uprawnienia lub obowiązku, była np. ważna. Tym samym rozpoznanie takiego zarzutu jest możliwe jedynie w ramach powództwa opozycyjnego.

W orzecznictwie przyjmuje się, że wszelkie uchybienia formalne, popełnione przez sąd w toku postępowania co do nadania klauzuli wykonalności, dłużnik może zwalczać w drodze – dostosowanego do tego – zażalenia (art. 795 k.p.c. – zob. uchwała SN z 17.04.1985 r., III CZP 14/85, OSNC 1985/12/92; wyrok SA w Poznaniu, I ACa 1016/12, LEX nr 1264379). Jako typowy przykład takich uchybień formalnych postępowania klauzulowego można podać nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu, które nie jest prawomocne i nie zostało zaopatrzone w rygor natychmiastowej wykonalności.

Inaczej natomiast należy odnieść się do tych zarzutów dłużnika, które dotyczą zagadnień materialnoprawnych, badanych w postępowaniu klauzulowym tylko w granicach ściśle określonych przepisami tego postępowania.

Współcześnie w judykaturze Sądu Najwyższego wskazuje się, że dłużnik może wnieść powództwo na podstawie art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c., niezależnie od tego, czy skarżył postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, choćby można było w drodze zaskarżenia tego postanowienia podnieść te same zarzuty (por. wyrok SN z 26.07.2012 r., II CSK 760/11, LEX nr 1215616).

Nie stoi temu na przeszkodzie merytoryczny charakter obrony przed egzekucją, jaki daje dłużnikowi powództwo z art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c., ponieważ „zdarzeniem”, o którym mowa w tym przepisie, może być także przejście praw lub obowiązku (art. 788 k.p.c.), stojące u podstaw klauzuli wykonalności.

Sąd Apelacyjny, w składzie rozpoznającym niniejszą apelację, podziela przytoczone poglądy prawne, mając także na uwadze, że w postępowaniu egzekucyjnym funkcjonują w sposób autonomiczny różne środki ochrony prawnej i nie ma w ich obrębie układu hierarchicznego, zaś uruchomienie każdego z nich jest tylko uzależnione od zaistnienia ustawowych przesłanek.

Sąd Okręgowy prawidłowo zatem, w realiach rozpoznawanej sprawy, zastosował art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. jako stanowiący podstawę oparcia powództwa przeciwegzekucyjnego na zarzutach dotyczących nadania klauzuli wykonalności, co bezsprzecznie wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, aczkolwiek można zgodzić się z zarzutem skarżącego, iż nie zostało to w nim jednoznacznie wyartykułowane. Nie znajdowały natomiast w niej zastosowania normy zawarte w pkt. 2 i 3 § 1 art. 840 k.p.c., w których określono innego rodzaju podstawy powództwa opozycyjnego, które w żaden sposób nie przystają do stanu faktycznego tej sprawy.

W kontekście zarzutów apelacji wymaga także podkreślenia, że w postępowaniu klauzulowym nie dochodzi do merytorycznego rozpoznania sprawy cywilnej („osądzenia sprawy”), dlatego też nie ma w nim zastosowania art. 199 § 1 pkt. 2 k.p.c. (zob. uchwała SN z 28.10.2010 r., III CZP 65/10, OSNC 2011/3/27).

Związanie zaś sentencją prawomocnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności na mocy art. 365 § 1 k.p.c., nie wyłącza pozbawienia takiego tytułu wykonalności, jeżeli tylko zostały spełnione ustawowe przesłanki powództwa przeciwegzekucyjnego.

Wbrew twierdzeniom pozwanego, Sąd Okręgowy wcale nie przyjął, iż powołany wyrok Trybunału Konstytucyjnego stanowił podstawę powództwa opozycyjnego w niniejszej sprawie, ponieważ nie był on „zdarzeniem”, o którym mowa w art. 840 § 1 k.p.c. Konsekwencją jednak tego wyroku była utrata mocy dokumentu urzędowego, z której korzystał w postępowaniu klauzulowym wyciąg z ksiąg rachunkowych, stwierdzający przejście uprawnień na pozwanego i na podstawie którego pozwany wykazał w tym postępowaniu fakt przejścia uprawnień. Należy nadmienić, że wyrok ten nie mógł stanowić podstawy wznowienia postępowania klauzulowego – na mocy art. 401¹ k.p.c., albowiem zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, na tej podstawie nie jest dopuszczalne wznowienie postępowania rozstrzygającego jedynie kwestię uboczną, akcesoryjną względem postępowania co do istoty sprawy (por. uchwała SN z 04.08.2006 r., III CZP 51/06, OSNC 2007/5/71).

Ustosunkowując się do zarzutu niewłaściwego zastosowania art. 843 § 3 k.p.c. trzeba zauważyć, że przepis ten jest źródłem prekluzji dowodowej w postępowaniu wszczętym konkretnym powództwem przeciwegzekucyjnym, w którym powód wskazuje określoną podstawę faktyczną swego żądania. Obowiązkiem powoda jest przytoczenie w pozwie wszelkich zarzutów, które mógł już zgłosić w czasie wytaczania tego konkretnego powództwa, a uchybienie temu obowiązkowi pozbawia powoda uprawnienia do korzystania w dalszym postępowaniu z zarzutów, których nie przytoczył w pozwie, pomimo istnienia takiej możliwości.

Jednak – w ocenie Sądu Apelacyjnego – tego procesowego obowiązku powoda, szczególnie w sytuacji, gdy składa pozew sporządzony osobiście, a nie przez profesjonalnego pełnomocnika, nie można utożsamiać z obowiązkiem precyzyjnego pod względem jurydycznym opisanie zarzutu, stanowiącego podstawę powództwa opozycyjnego, z powołaniem się na konkretny przepis kodeksu postępowania cywilnego. Dla wyznaczenia właściwego zakresu rozpoznania sprawy wystarczające jest wskazanie w pozwie przez powoda, z jakimi zdarzeniami faktycznymi wiąże żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. W niniejszej sprawie powód podniósł w pozwie min., że pozwany nie przedłożył umowy nabycia od (...) wierzytelności wobec dłużnika spółki (...), którą to wierzytelność powód poręczył, zaś wyciąg z ksiąg rachunkowych pozwanego nie stanowi już dokumentu urzędowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, powód dał w ten sposób dostateczny wyraz swojemu stanowisku, iż kwestionuje następstwo prawne pozwanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu instancji odwoławczej orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c.